

Nelu Terpea

**CURIOZITATE SFÂNTĂ, ADEVĂR ETERN
O PERSPECTIVĂ MESIANICĂ**

**THE WAY, Șiria
2025**

Editor: Paul Cristian Ionașcu
Copertă și tehnoredactare: Paula Iulia Cionca

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TERPEA, NELU

Curiozitate sfântă, adevăr etern : o perspectivă mesianică /
Nelu Terpea. - Siria : The Way, 2025
ISBN 978-630-95043-5-7

2

Pentru comenzi ne puteți contacta:
Telefon: 0772 217 759
E-mail: ionascu_paul2002@yahoo.com

*Cu recunoștință
Dedic această carte,
primilor mei mentori,
pe calea credinței,
preaiubiților mei părinți,*

Teodor și Zina

CUPRINS

INTRODUCERE	13
CAPITOLUL I. DESPRE CREAȚIE	
1. Creația sau creațiile	19
2. Ordine în creație	20
3. La început, lumina	21
4. Dumnezeu – Controlor al propriei Sale creații	23
5. Urma lui Dumnezeu	25
6. Numărul șapte	26
CAPITOLUL II. EXAMENELE LA CARE OMUL A FOST SUPUS	
7. Căderea omului în păcat	33
8. Cain și Abel (legendă)	41
CAPITOLUL III. DESPRE POTOP	
9. Dumnezeu regretă	43
10. Secretul vieții lungi a celor dinainte de potop	45
11. Cei doi poli ai pământului	46
CAPITOLUL IV. DUPĂ POTOP	
12. Viața de după potop	48
CAPITOLUL V. TURNUL BABEL	
13. Încurcături la Turnul Babel	52
14. Istoria omenirii de la creație până la Israel	54
15. Sodoma și Gomora	56
CAPITOLUL VI. AVRAAM – PĂRINTELE EVREILOR	
16. Ieșirea lui Avraam din Ur	58

17. Despre caracterul lui Avram	60
18. Despre jertfirea lui Isaac	65
19. Acțiuni repetate	69
20. Acțiuni unice	70
21. Viața ascunsă a lui Avraam și a Sarei	72
22. Caracterul lui Avraam (legendă)	75
23. Credințioșia lui Avraam față de Dumnezeu (legendă)	76
CAPITOLUL VII. PROMISIUNEA FĂCUTĂ LUI AVRAAM	
24. Isaac	79
CAPITOLUL VIII. IACOV – AL TREILEA PATRIARH	
25. Iacov a fost luptător, nu înșelător	81
26. Caracterul lui Iacov	84
27. Lea și Rahela, soțiile lui Israel	87
28. Istoria lui Iacov	90
29. Întoarcerea naturală a lucrurilor arată menirea lor	92
30. Încolonarea triburilor lui Israel	93
31. Scrierea de la dreapta spre stânga (legendă)	96
32. Semnificațiile lui Israel la sfârșitul alergării	97
CAPITOLUL IX. DIVERSE	
33. Lot a fost nepot și „frate” lui Avraam	99
34. Poarta cetății avea mare însemnătate	100
35. Podoabe de aur și de argint	101
36. Jurământul	105
37. Jertfe în afara Legii	110
38. Morala în antichitatea biblică	113
39. Căsătorii neobișnuite	118

40. Poruncile lui Dumnezeu	124
41. Valorile numerice în limbajul TANAK	128
CAPITOLUL X. IOSIF – FIUL ȘI RĂSCUMPĂRĂTORUL LUI ISRAEL	
42. O haină peștriță	132
43. Mama lui Iosif	133
44. Importanța lui Iosif	135
45. Călătoria de-o viață a lui Iosif	136
46. Antipatia egiptenilor pentru păstori	139
47. Iosif la curtea lui faraon	140
48. Limbajul lui Iacov	141
49. Iosif nu s-a putut prezenta în fața lui faraon	145
50. Înmormântarea și jalea	145
51. Înmormântarea lui Iosif	146
CAPITOLUL XI. MOISE – OMUL LUI DUMNEZEU	
52. O genealogie ciudată	149
53. Muntele lui Dumnezeu	152
54. Punctele cardinale	153
55. Și rugul nu se mistuia deloc	153
56. Descălțarea lui Moise	155
57. Un gângav în fruntea poporului	156
58. Egiptul și faraon	157
59. Căramidă cu paie	158
60. Minuni pentru credincioși – curiozități pentru sceptici	159
61. Întâiul născut	161
62. Israel jefuiește Egiptul	161
63. Traversarea Mării Roșii	163
64. Patru sute treizeci de ani în Egipt	165
65. Lipsa de credință la cel credincios	167

66. Spargerea Tablelor Legii	169
67. Cel mai blând om din lume	172
68. Paștele	174
69. Războiul lui Dumnezeu cu dumnezeii egipteni	182
70. Socrul lui Moise	186
71. Cele 10 Porunci	188
72. Israel la poalele piscul Sinai	190
CAPITOLUL XII. PSALMI	
73. Despre anumiți psalmi	192
CAPITOLUL XIII. EVANGHELIA DUPĂ MATEI	
74. Fecioara	194
75. Magii	195
76. Nazaretul	197
77. Respectul pentru superior	197
78. Numărul 40	198
79. Pui de năpârci	201
80. Săraci în duhul	201
81. Conviețuirea sub același acoperiș	203
82. Pe drum	205
83. Scoate-ți ochiul, taie-ți mâna	206
84. Pâinea noastră cea de toate zilele	206
85. Comori pe pământ	207
86. Slugă la doi stăpâni	208
87. Mărgăritare aruncate porcilor	209
88. Peștele și șarpele	209
89. Calea cea largă și cea strâmtă	210
90. Sutașul din Capernaum	211
91. Morții să-și îngroape morții	212
92. Isus – sărac	213

93. Nuntă și post	214
94. Isteria jelitorilor	215
95. Turmă fără păstor	216
96. Călătorii și tâlharii	217
97. Lucrătorul și hrana lui zilnică	218
98. Jug bun și sarcină ușoară	219
99. Greutatea cuvântului rostit	220
100. Neghina din grâu	221
101. „Ură rasială”, sau nivel spiritual?	222
102. Aluatul fariseilor	224
103. Fiul omului	224
104. Cheile Împărăției Cerurilor	225
105. Darea pentru Templu	226
106. Banii ca subiect al conversației	226
107. Bărbatul își lasă părinții	227
108. Copiii	229
109. Bogații timpului	229
110. Cămila și urechile acului	231
111. Călare pe un măgăruș	232
112. Haina de nuntă	234
113. Fiul lui...	235
114. Rugativii imorali	235
115. Cuvintele lui Isus	236
116. Pedeapsa servitorului	237
117. Uleiul, sursă pentru lumină	237
118. Aprecieri după merit	239
119. Mâna în blid	240
120. Paharul morții	240
121. Botezul în apă	241
122. Cuprinderea picioarelor	243

CAPITOLUL XIV. EVANGHELIA DUPĂ MARCU

123. Botezul din pustiu	244
124. Împărăția lui Dumnezeu	245
125. Vameșii și păcătoșii	246
126. Adevărata putere a lui Dumnezeu	247
127. Furtună pe Marea Galileii	247
128. Ceremonii condamnate de Isus	248
129. Originea canaanitei	249
130. Iudeul și câinele	250
131. „Scuiparea” bolii	251
132. Smochinul blestemat	252
133. A renunța la tot	254
134. Simon leprosul	255
135. Mâncați Trupul Meu și beți sângele Meu	256
136. Condamnatul cu fața acoperită	257
137. Miresme la mormânt	258

CAPITOLUL XV. EVANGHELIA DUPĂ LUCA

138. Luca și prea-alesul Teofil	259
139. Irod și Templul din Ierusalim	260
140. Împărăție fără de sfârșit	261
141. O mântuire puternică	262
142. Isus nesupravegheat și neștiut	262
143. Genealogia lui Isus	264
144. Sulul cărții	266
145. Scribii	267
146. A mânca și a bea	268
147. Vai de cei sătui	268
148. Împrumuturile	269
149. Obiceiuri la înmormântări	270
150. Mirul și vasul de alabastru	271

151. Invitați și neinvitați	272
152. Cu mâna pe plug	273
153. Seceriș mare cu lucrători puțini	273
154. Să calci peste șerpi și scorpioni	274
155. Medicamentele, două milenii în urmă	274
156. Ospitalitatea	276
157. Paza casei	277
158. Turmă mică	277
159. Așteptarea revenirii stăpânului	278
160. Văzătorii timpului	279
161. Sângele omului amestecat cu al jertfelor	280
162. Dezvinovățiri neacceptate	281

CAPITOLUL XVI. EVANGHELIA DUPĂ IOAN

163. Simon Petru	284
164. Isus – Atotcunoscătorul	285
165. La nuntă	286
166. Prietenul mirelui	288
167. Sigiliul aprobării	289
168. Apa vie	289
169. A vorbi cu o femeie	290
170. Poporul Îl ascultă cu atenție	291
171. Pâinea vieții	292
172. Ce a scris Isus pe pământ	293
173. Sinuciderea	294
174. De ce Isus a fost supranumit samaritean	295
175. Isus – „Ușa oilor”	295
176. Casa Tatălui, în rai	296

BIBLIOGRAFIE	298
--------------	-----

NOTE	300
------	-----

INTRODUCERE

Oameni din nivele diferite de cultură citesc Sfintele Scripturi și în secolul al XXI-lea. Deși gama concluziile lor sunt destul de variate, ei au un ceva anume în comun: toți recunosc că Biblia are un limbaj al ei. Cei mai avantajați sunt cei ce cred că Biblia este produsul inspirației divine, deși în continuu, ei sunt în fața a noi și noi descoperiri din lucrarea lui Dumnezeu.

Din pricina limitelor umane, au apărut diferențe între felul de a gândi în limbajul biblic și felul de a gândi în limbajul nostru ceea ce a determinat marcarea unor „curiozități” – lucruri interesante, ciudățenii, rarități cu un caracter specific. În urma neputinței interpretării textelor, unii nu pot crede în divinitatea Cuvântului; credincioșii chiar, se diferențiază unul de altul prin interpretările date.

Iată ca exemplu, termenul „pâine” poate avea înțelesuri multiple. Ea poate fi pâine cu drojdie, sau azimă, adică pâine nedospită. Dar termenul în sine poate admite și altceva; când ne rugăm „Tatăl nostru” și cerem „...pâinea cea de toate zilele...”, nu ne gândim neapărat la pâinea în sine. Pâinea se câștigă muncind, dar dacă cineva pierde locul de muncă, sau își pierde sănătatea și nu mai este capabil de muncă, sau printr-un accident își pierde mijlocul de transport, etc, de fapt „pâinea” lui este în pericol. Sau, ce o fi vrut Domnul Isus să zică prin „Nu este bine să iei pâinea de pe masa copiilor și s-o dai la câței”? (Mt. 15:26). În acest caz, „pâinea” capătă un cu totul alt înțeles; femeia cananeancă, mama fetei demonizate a înțeles și a folosit și ea același limbaj, cerând măcar

„fărămături” de pâine – eliberarea fetei ei de sub posesia duhului necurat. Într-o altă împrejurare, Domnu Isus afirmă că El este „Pâinea”, apoi, că trupul Său este „Pâinea” pe care trebuie s-o mâncăm. Cu adevărat, interpretările necesită o mare atenție.

Un alt caz poate avea loc din pricina trăirii caracterelor prezentate în Biblie. Suntem educați corect, că Dumnezeu este perfect în caracterul Său. În paralel suntem obișnuiți să gândim că persoanele bune sunt perfecte; apar nedumeririle și curiozitățile când aflăm punctele slabe ale vieții lor. Toți autorii Bibliei au fost inspirați de Dumnezeu, fiecare în propriul său limbaj, iar peste mii de ani, în vremea noastră, în Sfintele Scripturi găsim o mulțime de curiozități – lucruri ce nu par a fi tocmai normale, pentru unii, greu credibil că s-au întâmplat așa cum sunt redade.

În această lucrare vom întâlni întâmplarea, expunerea problemei, sau a problemelor, apoi una sau mai multe explicații la un nivel accesibil cititorului nepregătit teologic. De asemenea, sunt bucați în care expunerea problemei merge împreună cu explicația, de la început până la sfârșit. Lucrarea de față, prezintă drept „curiozitate” și anumite legende (culese din alte scrieri, sau din bătrâni, pe cale orală). Se pot întâlni și narațiuni pe parcursul cărora apar întrebări ce ridică probleme și necesită explicații. După cum se pot găsi și povestiri ce nu au nevoie de vreo explicație.

Lucrarea de față nu are nici o pretenție în a fi exhaustiv prezentată. Mai mult, opiniile autorului nu întotdeauna trebuie să fie absolut aceleași cu explicațiile peste tot oferite.

Scopul acestor „curiozități” este doar de a determina pe cititorii lor să citească Biblia și să mediteze asupra ei, ca sursă a adevărului. Cel ce va face așa va ajunge să se convingă de adevărul spuselor de Însuși Dumnezeu lui Iosua (1:8): „...atunci vei izbândi în toate căile tale și atunci vei lucra cu înțelepciune.” Credem că celor serioși cu Dumnezeu, Duhul Sfânt le va netezi cărările (cf. Pr. 3:6).

Cum să citim cartea aceasta. De exemplu, vom întâlni un pasaj asemănător acestuia: „*La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul*”. Acesta este un text biblic, citat din cartea Genezei capitolul unu cu versetul unu (Gn. 1:1). Uneori, în urma unei informații, putem găsi o paranteză (cf. Mt. 1:17), ce ne vorbește astfel: afirmația, de care am vorbit, este „*confirm*” (cf.) cărții Evanghelia după Matei, capitolul 1 cu versetul 17”. Toate citatele biblice sunt trecute în ghilimele și au scrisul „*caligrafic*”, adică aplecat. În felul acesta știm sigur că e vorba de textul scris în Biblie.

Anumite lucruri despre Biblie. În limba română, de-a lungul istoriei, avem câteva traduceri a Bibliei, sau unor părți ale Bibliei. Traducerea cea mai populară, azi, este numită „Traducerea Cornilescu” (TC), „Biblia Cornilescu”, sau „versiunea Cornilescu”.

Vechiul Testament, **Tanak**, prima parte a Bibliei, a fost scris în limba ebraică, în cea mai mare parte. Din pricina idolatriei, regia Israel, de la nordul lui Iudah, a fost dusă în robie de către asirieni în anul 722 î.H., iar Iudah, de la sud de Casa lui Israel, a fost dus în robie de babilonieni în anul 586. În ambele cazuri, evreii au fost obligați să învețe limba

aramaică. Nu a fost prea greu, întrucât limba lor, ebraica, este un dialect aramaic; numai că după 70 de ani de robie, a apărut un nou impediment: bătrânii au murit, iar tineretul nu a mai avut cum să învețe ebraica din nou.

Imperiul asirian a fost cucerit de imperiul babilonian, care a fost asimilat de imperiul medo-persan; acesta din urmă a fost înghițit de imperiul grec, care la rândul lui a căzut sub puterea romană. În anul 70 d.H., puterea Romei a distrus Templul (ridicat de Irod cel mare), țara Israel distrusă, poporul risipit printre națiunile imperiului. Limba ebraică era cunoscută doar de către parte din preoți, scribi și farisei. Unii dintre intelectualii iudei care au cunoscut limba ebraică, s-au adunat, între sec. al VI-lea și al X-lea, în locuri numite masora; așa, ei se numeau masoreți, iar textul biblic retipărit de ei, este cunoscut ca „tex masoretic” (TM). De aici a început reșezarea limbii ebraice la locul ei de oanoare.

Noul Testament, **B^erit HaChadashach**, se crede că ar fi fost scris în limba greacă, întrucât limba aceasta era cea mai populară în tot imperiul Romei, deși, așa cum se poate vedea, pe vremea Domnului Isus și a ucenicilor Lui, în Israel se vorbea limba aramaică – mai ales în nordul țării – limba pe care o dobândiseră pe când au fost robi în Babilon. Biblia de care ei s-au folosit prin sinagogi, era scrisă în ebraică sau în limba greacă, pe care noi o numim Septuaginta (sau în cifre latine, LXX), folosită de toți iudeii împrăștiați prin imperiul Romei. Mai există și opinia în care B^erit HaChadashach ar fi fost scris direct în aramaică și ebraică, conform căii „Nazarienilor” cu o ramură în Statele Unite ale Americii.

În Sfintele Scripturi sunt scrise anumite lucruri care, în limba originală, determină un interes deosebit, dar pe care traducătorul le-a scăpat (din motive care, aici, nu interesează). Din dorința de a comunica cititorului și acele lucruri, mai rar, adevărat, am recurs la retraducerea aceluia cuvânt, sau text. De exemplu, vom avea în vedere că în Galilea de acum 2000 de ani, nu se vorbea ebraica, ci „aramaica”, așa numită „de Vest”. Așa că, în cadrul evangheliilor, retraducerea din aramaică (nu din greacă), desigur, va ușura înțelegerea.

Am recurs din plin la tradiția din Israelul de acum 2000 de ani. Domnul Isus a locuit în Nord, ca galileean. Vorbirea și obiceiurile galileenilor au fost folosite de Domnul Isus pentru împlinirea întregii Lui misiuni. De aceea, cititorul se va convinge, prin retraducerea unor anumite cuvinte, care-i vor fi o binecuvântare.

Autorul.